

POSTANOWIENIE

Dnia 5 grudnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Stępka

po rozpoznaniu w dniu 5 grudnia 2025 r. na posiedzeniu bez udziału stron
w sprawie Ł.W. skazanego z art. 279 § 1 k.k. i inne,
wniosku obrońcy skazanego Ł.W. - adwokata K.K. - o wyłączenie sędziego Sądu
Najwyższego A.R. od rozpoznania sprawy o sygnaturze akt II KK 142/25,
na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. w zw. z art. 42 § 1 i 4 k.p.k.,

p o s t a n o w i ł

**wyłączyć sędziego Sądu Najwyższego A.R. od rozpoznania
sprawy o sygnaturze akt II KK 142/25.**

UZASADNIENIE

Kasację od wyroku Sądu odwoławczego w imieniu skazanego wnieśli jego obrońcy. Zarządzeniem z dnia 22 października 2025 r. do rozpoznania sprawy został wyznaczony SSN A.R. W dniu 7 listopada 2025 r. obrońca Ł.W., adwokat K.K., złożył wniosek o wyłączenie sędziego A.R., powołując się na brak gwarancji dochowania zasady bezstronności i niezawisłości w aspekcie zewnętrznym, wobec udziału sędziego w procedurze nominacyjnej przed Krajową Radą Sądownictwa wadliwie ukształtowanej. Wniosek zawiera uzasadnienie z odwołaniem się do orzecznictwa Sądu Najwyższego i ETPCz.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek zasługiwał na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 41 § 1 k.p.k. sędzia ulega wyłączeniu, jeżeli istnieje okoliczność tego rodzaju, że mogłaby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do jego bezstronności w danej sprawie. O potrzebie zastosowania instytucji wyłączenia sędziego decyduje między innymi ocena, czy dla postronnego obserwatora zachodzą w realiach sprawy takie okoliczności, które w odbiorze społecznym mogą budzić wątpliwości co do bezstronności sędziego. Orzeczenie wydane przez sąd z udziałem osób powołanych na stanowisko sędziego w procedurze nominacyjnej prowadzonej przed Krajową Radą Sądownictwa wadliwie ukształtowanej na podstawie w/w ustawy, jest obciążone wadą traktowaną przez ETPCz jako naruszenie art. 6 ust. 1 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka i Podstawowych Wolności.

Takie samo stanowisko należy przyjąć przy rozpoznaniu przedmiotowego wniosku obrońcy. Sędzia A.R. na urząd sędziego Sądu Najwyższego został powołany przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie rekomendacji Krajowej Rady Sądownictwa w składzie ukształtowanym na podstawie przepisów ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw. Na wadliwość tej procedury wielokrotnie wskazywano w orzecznictwie Sądu Najwyższego, w tym między innymi: w uchwale połączonych Izb Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r., BSA I-4110-1/20, oraz w uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22. Argumenty te odnoszą się także do sędziów byłej Izby Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego, w której wcześniej orzekał sędzia A.R., a następnie został przeniesiony do orzekania w Izbie Karnej Sądu Najwyższego. Zależność od władzy politycznej tego organu budziła zastrzeżenia TSUE, toteż uznał Trybunał, że Izba Dyscyplinarna nie jest sądem w rozumieniu prawa europejskiego (*por. wyrok Trybunału z dnia 15 lipca 2021 r., C-791/19, przeciwko Polsce*). Udział sędziego A.R. w rozpoznaniu kasacji w niniejszej sprawie prowadziłby wprost do naruszenia standardu z art. 6 ust. 1 EKPCz.

Jak już wcześniej wskazano, Sąd Najwyższy badając w trybie art. 41 § 1 k.p.k. wniosek o wyłączenie sędziego, winien mieć na względzie stanowisko Europejskiego Trybunału Praw Człowieka i uwzględniać fakt, że orzeczenie wydane przez skład sądu z udziałem osób powołanych na stanowisko sędziego w procedurze nominacyjnej prowadzonej przed Krajową Radą Sądownictwa wadliwie ukształtowanej na podstawie ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r., będzie stanowiło naruszenie art. 6 ust. 1 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka i Podstawowych Wolności (*por. np. wyrok ETPCz z dnia 22 lipca 2021 r., w sprawie Reczkowicz przeciwko Polsce, skarga nr 43447/19; wyrok pilotażowy ETPC z dnia 23 listopada 2023 r., Wałęsa przeciwko Polsce, skarga nr 50849/21*). Rozpoznanie przez sędziego AR. kasacji w przedmiotowej sprawie mogłoby wywołać u stron oraz w opinii publicznej przekonanie o braku instytucjonalnej bezstronności sądu. W interesie systemu wymiaru sprawiedliwości jest nie tylko troska o rzeczywistą bezstronność sędziego, ale

także zapobieganie powstaniu negatywnego odbioru społecznego w tym przedmiocie. Problematyka związana z procedurą powołania sędziów ściśle powiązana jest z prawem do rzetelnego procesu sądowego, co tym bardziej uzasadnia wyłączenie sędziego Sądu Najwyższego A.R. od udziału w przedmiotowej sprawie. Rozpoznanie sprawy przez sąd nienależycie obsadzony na gruncie prawa polskiego stanowi bezwzględną przyczynę odwoławczą w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k

Z tych przyczyn orzeczono jak w sentencji postanowienia.

[WB]

[a.ł]